

Kellolahdentien yleissuunnitelma välillä Puijonkatu- Pohjankatu, asettaminen nähtäville

Kaupunkirakennelautakunta 25.03.2026 § 69
3686/10.03.01.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

suunnitteluinsinööri Jouko Häyrinen puh. 044 718 5423

kaupungininsinööri Ismo Heikkinen puh. 044 718 5656

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että se hyväksyy Kellolahdentien yleissuunnitelman nähtäville oloa varten. Suunnitelma asetetaan nähtäville 14 vuorokaudeksi. Alustavasti puolletaan vaihtoehdon 1 ratkaisua kokonaisvaltaisesti parempana erityisesti ympäristövaikutusten (hulevedet) ja kustannusten takia.

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Kuusela esitti jäsen Ollikaisen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asian palauttamisesta valmisteluun on tehty kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että suoritetaan kokousjärjestelmässä äänestys siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamisesta äänestävät "EI".

Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä asiassa annettiin 8 "JAA" ääntä (Kontiainen, Kumpulainen, Aarni, Pakarinen, Pirinen, Pollari, Tiihonen, Turunen) ja 3 "EI" ääntä (Kuusela, Ollikainen, Pitkänen), joten kaupunkirakennelautakunta päätti jatkaa keskustelua Kellolahdentien yleissuunnitelma välillä Puijonkatu - Pohjankatu, asettaminen nähtäville -asiassa.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Laura Kuusela jätti asiaan eriävän mielipiteen, joka on liitteenä.

Selostus

Lähtökohdat ja tavoitteet

Kuopion kaupunki teetti yhdessä Itä-Suomen elinvoimakeskuksen (ent. Pohjois-Savon ely-keskus) ns. Masterplanin Kellolahdentien ja Puijonkadun alueilta. Tuossa työn tavoitteena oli tarkastella mm. uuden Puijonkadun rampin toteutettavuutta, Kellolahden eritasoliittymän alueen liikenteellistä ratkaisua sekä toimenpiteitä joukkoliikenteen ja jalankulku-/pyöräilyverkon kehittämiseksi. Masterplanin valmistuttua jatkosuunnittelusta sovittiin, että elinvoimakeskus vastaa Puijonkadun ja Karjalankadun välisen uuden rampin suunnittelusta. Kuopion kaupungin vastuulle tuli Kellolahdentie Puijonkadusta Pohjankatuun. Kaupungin ja elinvoimakeskuksen kesken on sovittu, että suunnittelukulut jaetaan tasan.

Kaupunki käynnisti oman osuutensa suunnittelutyöstä kesäkuussa 2025. Tavoitteena oli laatia alueelta yleissuunnitelma, jonka ratkaisut perustuvat aiemmin mainittuun masterplaniin. Yleissuunnitelma toimii pohjana varsinaiselle toteutussuunnittelulle.

Liikennetarkastelut

Suunnittelualueelta tehtiin liikenteen toimivuustarkastelut, joiden tarkoituksena oli varmistaa masterplanissa esitettyjen ratkaisujen toimivuus uusimmilla liikennemäärillä ja -ennusteilla. Tarkasteluissa huomioitiin myös Sisustajatielle tulossa olevan marketin liikenne. Puijonkadun ja Kallantien liittymissä kokeiltiin erilaisia kaistavaihtoehtoja. Tarkasteluissa masterplanissa esitetyt ratkaisut todettiin toimiviksi, mutta joitakin muutoksiakin ehdotettiin.

Muutokset nykytilanteeseen:

- Puijonkadun ja Kellolahdentien liittymässä Puijonlaaksontieltä tulevaa ja oikealle kääntyvää kaistaa jatketaan. Oikealle voi kääntyä myös toiselta suoraan menevien kaistalta. Puijonlaaksontien ylittävä suojatie on nykytilanteessa pitänyt ylittää kahdessa osassa. Koska kyse on pyöräilyn pääreitistä, ylityksestä haluttiin yhtenäinen. Tämä edellyttää kaista- ja liikennevalojen vaihejakomuutoksia. Edelleen Puijonlaaksontien suunnasta liittymään on lisätty vasemmalle kääntyvien kaista Puijolle meneville. Muutosten vuoksi Kelloniemen suunnasta vasemmalle kohti keskustaa voi kääntyä vain yhdeltä kaistalta aiemman kahden sijaan. Liikennevaloissa siirrytään nelivaiheohjaukseen.
- Kallantien liittymässä lännestä oikealle kääntyvää kaistaa jatketaan niin pitkäksi kuin mahdollista. Kaista toimii ns. vapaa oikea-kaistana moottoritielle kääntyville.
- Sisustajantien liittymään rakennetaan liikennevalot.
- Moottoritien molemmille rampille rakennetaan ns. pisaraliittymät. Kummallekin rampille tulee oikealle kääntyville oma pisan ohittava kaista.

Tarkastelujen perusteella edellä mainituilla muutoksilla Kellolahdentien liikennemäärät ovat vuoden 2035 ennustetilanteessa hallittavissa.

Luontoselvitykset

Viitasammakko on EU:n luontodirektiivissä mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Selvityksen perusteella Maljalammen koko luonnontilainen rantaosuus muodostaa käytännössä lähes yhtenäisen lisääntymisalueen. Vain länsirannan täyttömaasta muodostunut rantaosuus oli pääosin tyhjä. Sielläkin purkuputken suulle muodostuneen kasvillisuuden kohdalla tavattiin muutamia yksilöitä. Maljalampi on paikallisesti merkittävä viitasammakon lisääntymisalue.

Maljalammen pohjoispuolella olevalla selvitysalueella on liito-oravalle hyvin soveltuvaa elinympäristöä, josta on tällä hetkellä hyvät kulkuyhteydet etelään, itään ja pohjoiseen. Maljalammen pohjois- ja koillispuolella on liito-oravan papanapuita ja kaksi kolopuuta. Alue on liito-oravalle otollista elinympäristöä ja siksi ainakin kulkuyhteyksien säilyttäminen alueelle on suotavaa.

Yleissuunnitelman alueella on pääasiassa tyyppillistä tienvarsi- ja joutomaakasvillisuutta. Alueella havaittiin kuitenkin vaarantuneen hirvenkellon esiintymä pohjoisesta tulevan moottoritien rampin lähellä. Maljalammen pohjoisrannalta löytyi kaksi uhanalaista luontotyyppiä; tervaleppäluhta ja tuore runsasravinteinen lehto. Tervaleppäluhta on vasta kehittyvä. Tuore runsasravinteinen lehto on luonnontilaltaan ja edustavuudeltaan heikentynyt.

Yleissuunnitelman alueella havaittiin kolmea haitallista vieraslajia: kurtturuusu, komealupiinia ja jättipalsamia. Esiintymät sijoittuvat koko tarkastelualueelle. Lisäksi havaittiin kolmea muuta vieraslajia, joiden leviäminen uusille alueille, esimerkiksi jätemaan mukana, tulee estää. Elävien kasvien lisäksi maaperän siemenpankki ja juurakat voivat aiheuttaa riskin vieraslajien leviämiseen. Selvityksessä havaitut haitalliset vieraslajit tulee poistaa asianmukaisesti hankkeen rakennusvaiheessa.

Luontoselvitykset on huomioitu siten, että Maljalammen pohjoispuolelle tulevat muutokset eivät ulotu viitasammakoiden reviirille. Maljalampea kiertää nykyisinkin ulkoiluväylä, johon tehdään pohjoisrannalla pieni muutos. Muutoksen jälkeen väylän luiska ulottuu sammakoiden reviirin rajalle. Kellolahdentien jalankulku- ja pyöräilyväylän muutosten vuoksi joudutaan kaatamaan puita lammen pohjoispuolelta alueelta, jolla on ainakin yksi liito-oravan papanapuu. Kolopuita ei tarvitse kaataa. Lupa- ja valvontaviraston kanssa käytyjen neuvotteluiden perusteella puiden kaato ja väylämuutokset voidaan toteuttaa ilman poikkeamislupaa, koska muutokset eivät ulotu sammakoiden reviirille ja vain yksittäisiä papanapuita joudutaan kaatamaan. Lisäksi liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikat säilyvät ennallaan. Myös kulkuyhteydet näiltä paikoilta useampaan suuntaan säilyvät.

Meluselvitys

Masterplanissa todetaan, että alueella on nykytilassa aiemmissa meluselvityksissä havaittuja melusuojaustarpeita, jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Tätä yleissuunnitelmaan varten tehtiin selvitys Kellolahdentieltä Kallantien ja Pohjankadun väliltä. Tarkastelun perusteella ohjearvot ylittyvät jo nykyisin Rastaantie 3:n ja Lataajanpolun rakennusten piha-alueilla. Ennusteliikenne lisää melutasoa vielä 1 dB. Ohjearvojen saavuttaminen vaatisi paikoin jopa 6 m korkeita meluesteitä, mutta jo 2 m korkeat esteet parantaisivat tilannetta. Asiaan palataan vielä rakennussuunnitelmavaiheessa.

Yleisötilaisuus ja sidosryhmät

Kellolahdentien yleissuunnitelmasta pidettiin yleisötilaisuus 16.9.2025. Tilaisuudessa esitettiin luonnoksia, jotka perustuivat masterplanissa esitettyihin ratkaisuihin. Tilaisuudessa saatiin ehdotuksia lähinnä pyöräily- ja jalankulkuyhteyksien kehittämistä. Ehdotusten perusteella laadittiin vaihtoehto, joka poikkeaa masterplanin ratkaisusta pyöräily- ja jalankulkuväylien linjausten osalta. Vaihtoehto on esitelty suunnitelmaratkaisut-kohdassa.

Yleisötilaisuuden lisäksi suunnitelmaratkaisuja on esitelty Sisustajantien kiinteistöille.

Suunnitelmaratkaisut

Tässä työssä laadittiin kaksi eri suunnitelmavaihtoehtoa, jotka poikkeavat toisistaan kävely- ja pyöräilyväylien linjausten suhteen Kallantien ja moottoritien välillä.

Uusi jalankulku- ja pyöräilysilta

Yleissuunnitelmassa esitetään masterplanin mukaisesti rakennettavaksi uusi pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden käyttöön tarkoitettu moottoritien ylittävä silta. Se sijoittuu nykyisen moottoritiesillan eteläpuolelle. Sillan toteutettavuutta tarkasteltiin tämän työn yhteydessä. Tarkastelujen mukaan silta on rakennettavissa masterplanissa esitettyyn paikkaan. Sillan tyyppi ratkeaa jatkosuunnittelussa. Silta mahdollistaa kävely- ja pyöräilykohdassa mainitun alikulun rakentamisen etelästä tulevan moottoritien rampin poikki. Tämä alikulku on puolestaan liikenneturvallisuussyistä hyvin tarpeellinen.

Autoliikenne

Suunnittelualueen liittymiin esitetään liikennetarkastelut-kohdassa mainitut muutokset. Ratkaisut ovat pääosin masterplanissa määriteltyjä. Masterplanista poikkeavia ratkaisuja ovat:

- Puijonkadun liittymässä masterplanissa oli ehdotettu vain Puijonlaaksontieltä oikealle kääntyvien kaistamuutoksia. Muut muutokset on lisätty tämän yleissuunnitelman yhteydessä.
- Kallantien liittymässä lännestä oikealle moottoritielle kääntyvien kaistaa on pidennetty.
- Etelästä tulevalle rampille on lisätty oikealle kääntyvien kaista.
- Kelloniemen suunnasta moottoritielle pohjoisen suuntaan on lisätty oikealle kääntyvien kaista.

Joukkoliikenne

Kallantien ja moottoritien välille esitetään tehtäväksi joukkoliikennekaista keskustan suunnasta Kelloniemeen kulkeville linja-autoille. Kaistaa pitkin linja-autot ohittavat Sisustajantien liittymän pysähtymättä. Tämä sujuvoittaa joukkoliikennettä. Joukkoliikennekaistalle on sijoitettu myös pysäkki. Toisen suunnan pysäkki on sijoitettu masterplanista poiketen Sisustajantien ja Kallantien väliin. Masterplanissa pysäkki oli heti moottoritieltä pohjoisesta

tulevan rampin jälkeen paikassa, jossa saattaisi tulla onnettomuuksia pysäköitä lähtevien linja-autojen ja moottoritietä kääntyvien autojen välillä.

Kävely ja pyöräily

Yleissuunnitelmassa tavoitteena on ollut parantaa kävely- ja pyöräilyolosuhteita mm. liikenneturvallisuuksi parantamalla. Nykytilanteeseen verrattuna suunnittelualueelta poistuu kolme vaaralliseksi koettua suojatietä. Lisäksi väylät toteutetaan siten, että jalankulku ja pyöräily erotetaan toisistaan, koska yhteys keskustasta Kellolahdentien kautta Kelloniemeen on pyöräilyn tavoiteverkossa määritelty pääreitiksi. Kävely- ja pyöräilyväylien linjauksesta on kaksi eri vaihtoehtoa. Linjaukset poikkeavat Kallantien ja moottoritien välillä.

Puijonkadusta Kallantiehen molemmissa vaihtoehdoissa on sama ratkaisu. Tälle katuvälille tulee eroteltu jalkakäytävä ja pyörätie Kellolahdentien pohjoisreunalle. Tästä eteenpäin on kaksi vaihtoehtoa.

Vaihtoehto 1 on masterplanin mukainen. Tässä vaihtoehdossa Kallantiestä itään tulee eroteltu jalankulku- ja pyöräväylä Kellolahdentien ja Sisustajantien luoteispuolelle. Väylä kulkee Sisustajantien päästä nykyisen alikulun kautta uudelle sillalle.

Vaihtoehdossa 2 jalankululle ja pyöräilylle tulisi uusi alikulku Kallantien poikki. Kallantien itäpuolella väylä alittaisi Kellolahdentien ja kulkisi Kellolahdentien ja moottoritien välissä uudelle sillalle. Sisustajantien varteen tulisi yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä. Uusien alikulkujen kohdilla väylään tulisi useampi jyrkkä kohta kuin vaihtoehto 1:ssä.

Jalankulku- ja pyöräilyväylän loppuosa itään päin on molemmissa vaihtoehdoissa sama. Väylä kulkee uuden sillan yli ja siitä eteenpäin etelästä tulevan moottoritierampin ali uutta alikulkua pitkin. Alikulku poistaa nykyisen vaaralliseksi koetun suojatien, joka risteää moottoritien rampin kanssa tasossa. Alikulun jälkeen väylä liittyy nykyiseen jalankulku- ja pyöräilyväylään. Uusi silta joudutaan rakentamaan riittävän korkeaksi, jotta moottoritien liikenne sopii ajamaan sen alta. Tämä aiheuttaa sen, että sillalle tulee molemmille puolille melkein 8 % pituuskaltevuus n. 50 m matkalle. Suunnitteluohjeen mukaan tämä on poikkeuksellinen maksimiarvo, jota tulisi käyttää vain lyhyellä matkalla. Jotta moottoritiele saadaan riittävä alikulkukorkeus, uuden sillan tasausta ei voida laskea. Huomioitavaa on, että nykyisellä jalankulku- ja pyöräväylällä moottoritien rampilta kohti Pohjankatua on samanlainen 8 % nousu

Hulevedet

Suunnittelualueella nykyinen hulevesiviemärinto toimii painovoimaisesti. Hulevesien päävirtausreitti kulkee Kallantien ja Kellolahdentien liittymän koillispuolelta, alittaen Kellolahdentien. Valtatien 5 ja Kellolahdentien välinen alue toimii hulevesien viivytysalueena. Vaihtoehto 2:ssa uuden Kellolahdentien alikulun kohdalla hulevedet jouduttaisiin pumpaamaan, koska alikulku tulisi matalammalle kuin ympärillä oleva maasto ja ojat. Kellolahdentien ja moottoritien välinen alue on hulevesitulva-aluetta ja alueen kautta virtaavat vesimäärät ovat suuria. Alikulku sijaitsee tällä alueella ja tulvimisriski on suuri.

Verkostot

Yleissuunnitelman alueella on nykyisiä sähkö-, kaukolämpö-, vesijohto- ja viemäriverkostoja. Verkostojen siirtotarve riippuu valittavasta vaihtoehdosta. Vaihtoehto 1:ssä siirtotarve on vähäisempi ja sen vuoksi kustannukset pienempiä.

Katuvihreä

Suunnittelualueella on luonnollisesti kehittyntä sekapuustoa sekä istutettuja pensaita ja lehtipuita. Keskikorokkeilla ja erotusalueilla on betonikiveyksiä ja luonnonkiviverhouksia.

Yleissuunnitelmaan on merkitty katuvihreäalueet. Tarkemmin istutukset ja kiveykset määritellään jatkosuunnittelussa. Muutosten vuoksi nykyisiä puita joudutaan kaatamaan Sisustajantieltä ja myös Maljalammen pohjoispuolelta. Kaadettavat puut on merkitty yleissuunnitelmaan, kuten myös säilytettävät puut. Poistettavaa puustoa kompensoidaan istutuksilla.

Kustannukset ja aikataulut

Kustannukset riippuvat valitusta vaihtoehdosta. Molemmille vaihtoehdoille yhteiset muutokset maksavat n. 7,6 milj. euroa. Tämä summa sisältää paitsi tässä yleissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet, niin myös kahden nykyisen sillan peruskorjauksen tai uusimisen. Nykyinen moottoritien ylittävä silta on saneerattava ja Sisustajantien päästä lähtevä alikulku on uusittava lähivuosina. Kustannuksiin on arvioitu mukaan myös uusi moottoritien ylittävä kävely- ja pyöräilysilta.

Kahden vaihtoehdon kustannusarviot sisältävät jalankulku- ja pyöräilyväylien rakentamisen Kallantieltä uudelle moottoritien ylittävälle sillalle saakka. Vaihtoehto 1:n ratkaisujen kustannusarvio on n. 1,3 milj. euroa. Vaihtoehto 2:lle kertyy hintaa 3,2 milj. euroa. Ve2 on kalliimpi koska siinä jouduttaisiin rakentamaan kaksi alikulkuja. Myös eri verkostojen siirto ja hulevesien kuivatusrakenteet ovat merkittävästi kalliimpia. Ve2:ssa tulee myös enemmän rakennettavaa jalankulku- ja pyöräilyväylää.

Yhteensä ve1:n kustannusarvio on n. 8,9 milj. euroa ja ve2:n 10,8 milj. euroa. Ero on siis 1,9 milj. euroa.

Sisustajantien ratkaisujen osalta tullaan neuvottelemaan kadun päässä olevien kiinteistöjen kanssa rakennuskustannuksiin osallistumisesta.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehto 1:ssä huono puoli on, että siinä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden reitti risteää ajoneuvoliikenteen kanssa useammin. Lisäksi Sisustajantieltä joudutaan kaatamaan puita enemmän, koska kadulle tulisi leveä eroteltu jk/pp-väylä. Vaihtoehto on 1,89 milj. euroa edullisempi.

Vaihtoehto 2:ssa verkostojen (vesijohto, viemärit ja kaukolämpö) siirtotarpeet ovat suuremmat. Lisäksi ratkaisu vaatii hulevesipumppaamon ja siitä huolimatta Kellolahdentien uuden alikulun kohdalla on suuri tulvimisriski. Pumppaamosta aiheutuu myös pysyviä käyttö- ja

huoltokustannuksia ja sen toimintavarmuus nykyiseen viettoviemäröintiin verrattuna on heikompi. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille tulee useita jyrkkiä kohtia alikulkujen vuoksi. Hyvänä puolena on, että ratkaisu on jalankulkijoille ja pyöräilijöille turvallinen, koska risteämisiä autoliikenteen kanssa on vähemmän alikulkujen vuoksi. Sisustajantiellä säästyisi enemmän nykyisiä puita.

Yhteenveto

Vaihtoehto 2 näyttää kartalla varsin hyvälle vaihtoehdolle, mutta korkeusasemat tekevät siitä hankalan. Kelloniemenkadun uusi alikulku jouduttaisiin rakentamaan niin matalalle, että hulevedet jouduttaisiin pumppaamaan siitä pois. Lisäksi alikulku on tulvariskialueella. Alikulkujen vuoksi jalankulku- ja pyöräilyväylälle tulisi vaihtoehto 1:stä enemmän korkeuseroja. Näiden seikkojen vuoksi on päädytty siihen, että vaihtoehto 1 on suositeltavampi vaihtoehto. Vaihtoehto 1:ssä jalankulkijat ja pyöräilijät risteävät Kallantien risteyksessä, mutta ylitys on turvallinen liikennevalo-ohjauksen vuoksi. Sisustajantien päässä olevan suojatien turvallisuuteen pitää kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa. Suojatie voidaan rakentaa esim. korotettuna. Vaihtoehto 1:n etuna on myös edullisempi hinta.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö §33

Vaikutusten arviointi

Yleissuunnitelman vaikutuksia on arvioitu tarkemmin liitteenä olevalla lomakkeella. Suurimmat myönteiset vaikutukset ovat:

- Jalankulkijoilla ja pyöräilijöillä liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden paraneminen
- Autoliikenteen sujuvuuden paraneminen.

Liitteet

3686/2025 Kellolahdentien yleissuunnitelma raportti
3686/2025 Liite 1 Kellolahdentien yleissuunnitelma, Kuopio, meluselvitys+liitteet
3686/2025 Liite 2 Kellolahdentien ja Puijonkadun toimivuustarkastelut
3686/2025 Liite 3 Asemapiirustus Puijonkadun liittymä
3686/2025 Liite 4 Asemapiirustus Ve1
3686/2025 Liite 5 Asemapiirustus Ve2
3686/2025 Liite 6 pituusleikkaukset VE1
3686/2025 Liite 7 pituusleikkaukset VE2
3686/2025 Liite 8 tyyppipoikkileikkaukset VE1
3686/2025 Liite 9 tyyppipoikkileikkaukset VE2
3686/2025 Liite 10 kustannusarviot
3686/2025 Liite 11 vaihtoehtojen vertailutaulukko
3686/2025 Liite 12 MasterPlan Suunnitelmakartta Kellolahden ETL ja Sisustajantie
3686/2025 Kellolahdentien yleissuunnitelma vaikutusten ennakkoarviointi

3686/2025 Eriävä mielipide / Laura Kuusela / kaupunkirakennelautakunta
25.3.2026 § 69